Ч. 97 Середа 3 (15) мая 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

З Ради державної.

На засіданю Палати послів дня 11 с. м. вела ся дальша дебата над реформою податковою, а іменно над розділом податку особисто-доходового. Під дискусию прийшли §§. 154 і 155, котрих зміст єсть такий:

§. 154 увільняє від податку особисто-доходового: 1) Є. Вел. Цісаря; 2) Членів Найв. Дому цісарского що-до їх апанажів; 3) дипльоматичних репрезентантів заграничних держав і консулів, коли они не суть австрийскими обивателями, о скілько не посідають в Австриї реальностий, предприємств зарібкових, вірительностий гіпотечних і т. и.; 4) особи, котрим служить право увільненя від податку силою договорів або межинародних засад; 5) особи побираючі пенсиї з титулу посіданя ордера Мариї Тереси і медалів хоробрости войскової, також додатків за рани, а то що-до тих же пенсий і додатків; 6) офіцирів, духовних войскових і рядових вояків збройної сили що-до платні в службі чинній; 7) всї инші особи войскові і цивільні підчас мобілїзациї що-до платні, побираної підчас мобілїзациї. — §. 155 увільняє від податку особисто-доходового особи, котрих всї доходи не переходять суми 600 зр.

Що-до тих параґрафів, то пос. Гофман вже на попереднім засіданю ставив внесене, щоби, коли вже звільняє ся офіцирів від податку, увільнити також і войскових урядників, бо тих положене єсть гірше як офіцирів. — Пос. Форманек (Молодочех) ставив внесене, щоби лиш цісарска лїста цивільна була вільна від податку, а не також і апанажі членів Найв. Дому цісарского. Бесїдник пригадав, що в 1877 р. тогдашний мінїстер фінансів Претіс заявив був, що Є. Вел. Цісар поза лїстою цивільною і всї члени Дому цісарского зрекли ся були увільненя від податку. — Пос. Шлезінґер вносив, щоби увільнене від особисто-доходового податку в дешевших місцевостях доходило до 600 зр., в дорожших до 800 зр., а в найдорожших до 1000 зр. — Пос. Свобода, вносив, щоби селяни, котрих дохід катастральний не переходить 250зр. були увільнені від особисто-доходового податку. — Пос. Кронаветтер домагав ся доданя слів: Від податку особисто-доходового суть увільнені Цісар і Члени Дому цісарского що-до вивінованя Двору і апанажів.

При голосованю відкинено всї ті внесеня, а дотичні параґрафи ухвалено без зміни. Під конець засіданя інтерпелював ще пос. Шлезінґер мінїстра фінансів в справі вправ войскових в сторожи скарбовій.

Справи краєві.

(Розвій рибного господарства в нашім краю).

Закон краєвий з 1887 р. зніс — як звістно — дике риболовство, а за то установив в II-гім розділї, де бесїда о устройстві господарства рибного на пливучих водах, утворене ревірів рибацких: властних і посесийних та заведене виділів ревірів рибацких до веденя спільних справ і заряджень господарских ревірів рибацких.

По мисли §. 30 закона рибацкого поставнавляючого, що на внесене Виділу краєвого може п. Мінїстер рільництва розпорядити, що аж до дальшого зарядженя не буде заводити ся виділів ревірів рибацких, і що функциї тих же переходять тогди на Виділ краєвий, а також на підставі заявленя Виділу краєвого, постановило Мінїстерство рільництва, що аж до дальшого зарядженя для приток Скави і Раби, для котрих означене сталих ревірів рибацких вже наступило, не заводить ся виділів ревірів рибацких, а функциї ті переходять на Виділ краєвий.

Виділ краєвий маючи чинність виділів ревірів рибацких завести та вести їх, не міг виконувати инакше чинности, вимагаючої фахового знаня, як лиш за посередництвом відповідно дібраних функционарів. Отже розпочинаючи чинности виділів ревірів рибацких, мусів Виділ краєвий приняти не лиш сили помічничі, але передовсім постарати ся о фахового функционаря, то єсть, чоловіка технїчного і в науках природних образованого, а з годівлею риб і господарством рибним в пливучих водах докладно обзнакомленого, котрий би міг при помочи інтересованих і обзнакомлених з місцевими відносинами виконувати в імени Виділу краєвого чинности вимагаючі знаня фахового рибацтва. До тої чинности покликав Виділ краєвий тимчасово доцента рибацтва в школї рільничій Розвадовского, котрий коштом фонду краєвого їздив за границю познакомити ся з рибацтвом.

Доси випущено в посесию 29 ревірів рибацких а то: на ріцї Скаві 10, а на Рабі 19. Визначено дальше розмежене 75 ревірів рибацких, а то на ріцї Соли 16, на Дунайци 39, на Бузї 20 ревірів; на Вислї розмежено доси 36 ревірів.

Позаяк в нашім краю трудно дістати зарибку лїпшого рода риб, а декотрих таки зо-

---

73)

РОЗБИШАКИ НА РІЦЇ МІСІСІПІ.

Повість з житя американьских полїшуків.

Фридриха Ґерстекера.

(Дальше.)

Коли Порель вернув знову до міста, застав там судию коло пристани для пароходів, котрий, видко, вже нетерпеливо чекав на него.

— Все вже залагоджено! — відозвав ся до него сінківльский адвокат і показав очима на ріку, по котрій плило як-раз з надутими білими вітрилами мале подовгасте судно і очевидно навертало ся в ту сторону, де они стояли. — На лодцї самі наші добірні люди, за котрі можна би в Арканзасї збирати красні гроші, лиш щоби їх вільно було там показувати. Можемо тепер кождої хвилї взяти ся до борби.

— І самим зі всім, що маємо при собі, виратувати ся — сказав на то судия споглядаючи понуро в землю — а других лишити, нехай пропадають — годі нам втїкати.

— От тобі маєш! — відозвав ся Порель перепуджений — отто би-сьмо собі наробили лиха!... ваша своячка остерегла молодого Ляйвля, він утїк і не мине година, як нам прокляті полїшуки всядуть на карк... бійтесь Бога, дальше вже зволїкати не можна... кого-ж ще нема?

— Я дістав як-раз лист з Мемфіс — говорив судия — привіз єго післанець конем через мочари... що трох наших товаришів суть там в найбільшій небезпечности, і лиш я би міг їх виратувати, коли-б туди приїхав.

— Задля тих трох годі прецї, щоби все пропадало! — відповів Порель, що був нерад з того.

— Нї — сказав сквайр — але нашим обовязком єсть, доки можемо, дати їм яку поміч, або бодай старати ся о то.

— Але як?

— Слухайте, Порель... ви знаєте наші пляни і знаєте також, що від нас зависить, щоби они удали ся. Чи можу на вас спустити ся? Чи поведете тепер наших людей до легкої борби а відтак на свободу? Чи схочете забрати всю добичу на пароход і взяти до себе всї гроші, які вам дасть Ґеорґіна, коли покажете їй отсей перстінь, та задержати їх аж до того часу, коли зійдемо ся на умовленім місци в Тексасї, або.... коли-б мене не стало.... розділити їх?

— А у вас що знов на думцї? — спитав Порель здивований. — Хиба-ж не хочете іти з нами?

— Лиш я сам можу ще тих людий уратувати, а то єсть моїм обовязком — сказав Дейтон, не відповідаючи просто на питане — ще нїхто анї не здогадує ся, хто я та що я взагалї стояв в такій звязи; отсей пароход відходить за кілька мінут горі рікою... нинї вечером буду вже в Мемфісї.... решта наших людий зможе вже завтра вибрати ся в дорогу до Тексасу.

— Та що-ж з того прийде? — сказав на то Порель. — Там на півночи суть ще сотки наших людий на всїляких ріках та по всїляких містах над ріками, а всї мусять лишити ся; хиба-ж они не мають такого самого права, як і ті, що в Мемфісї?

— А чи виділи ви, як зрубали тут нинї рано то старе дерево на березї? — спитав Дейтон.

— Ну, видів.... а при чім же оно до мого питаня?

— Був то знак для всїх людий, що ідуть долї водою, що остров ще єсть — відповів єму судия. — Коли-ж тепер побачать, що того дерева вже нема, то будуть знали, що вже нема осади на острові, або що там тепер не можна приставати і они будуть єго минати.

— Гм... то проклята осторожність — замуркотів Порель і споглядав нїби трохи переконаний, нїби ще недовіряючи на свого товариша. В нім відозвало ся підозрінє — чи не хоче капітан покинути їх в рішаючій хвили? То було таки по судиї видко і Порель длятого сказав:

— Слухайте.... сквайре.... чи розповісти то, що ви менї сказали, нашим людем, коли будуть допитувати ся за вами? Скажіть же менї так щиро і отверто, що ви задумуєте,

всім не можна дістати, то Видїл краевий буде потребувати значної скількости зарибку. Внаслїдок того займав ся Видїл краевий тою справою, чи не треба би в нашім краю оснувати заведенє годівлї риб і в тій цїли поробив вже вступні кроки. Крім того займає ся Видїл краевий справою закладаня дрібних селяньских ставків рибних.

Перегляд полїтичний.

На вчерашнім засїданю Палати послів домагав ся пос. Чеч, щоби супружества при доходї 250 зр. були вільні від податку доходового. Тут треба додати, що доходи чоловіка а доходи жінки не будуть окремо розділені лиш оподатковані разом, через що припаде висший податок.

Розвязанє ради громадскої у Відни внаслїдок послїдної побіди антисемітів стало ся вже майже конечним. Дотеперішний бурмістр Ґрібль заявив, що уступить рішучо, позаяк в радї громадскій не має більшости.

З Білграду доносять, що правительство за посередництвом королевої Наталїї розпочало знову переговори з радикалами. Характеристичне єсть, що на повитанє королевої не явило ся духовеньство, бо она собі того не бажала а митрополит не був також запрошений.

З Льондону доносять, що хіньско-японьский договір буде оголошений аж по его ревізиї і по затвердженю додаткового договору. Звернене півострова Ліяотунґ має бути залагоджене окремою умовою. Японцї лагодять ся вже забрати остров Формозу і заводити там свої порядки.

Новинки.

Львів дня 14 мая 1895.

— **Конкурси.** Ц. к. Дирекция почт оголошує конкурс на посади експедиентів почтових в Сїняві коло Максимівки і в Майданї сїнявскім, повіта ярославского. Подання о першу посаду треба вносити до 17, о другу до 19 мая с. р.— Львівска палата нотарияльна розписала конкурс на посаду нотаря в Коломиї з речинцем до 31 мая. — Маґістрат міста Тернополя оголошує конкурс на посаду елева будівництва з річною платнею 720 зр. і трема пятилїтними додатками по 60 зр. Подання мають вносити ся до 15 червня с. р. — При львівскім маґістратї опорожнені дві посади кондукторів доріг. Платня 660 зр., подання треба вносити до 31 мая.

— **Презенти** одержали оо.: Петро Погорецкий на Білину велику, Миколай Вишнеєский на Радимно і Володимир Вахнянин на Суровицю.

— **Рада Надзираюча Товариства взаїмних обезпечень „Днїстер“** ухвалила призначену її Загальними зборами, відбутими дня 8 с. м. до розпорядимости суму 640 зр., роздїлити в слїдуючий спосіб: 250 зр. до розпорядимости Впр. митрон. Ординарияту і Пр. Еписк. Ординариятів в Перемишли і Станїславові на добродїйні цїли рускі; 45 зр. для Товариства дяків у Львові, Перемишли і Станїславові; 75 зр. на фонд будови і обнови церквий; 25 зр. для греко-кат. церкви в Ступници; 60 зр. Товариству „Руслан“ для бідних учеників селяньских і міщаньских рускої ґімназиї у Львові; 50 зр. для бідних учеників селяньских і міщаньских рускої ґімназиї в Перемишли; 25 зр. для бідних учеників селяньских і міщаньских рускої ґімназиї в Коломиї; 50 зр. Товариству „Шкільна поміч“ у Львові для бідних учеників руских в школах народних; 30 зр. Товариству „Шкільна поміч“ в Станїславові для бідних учеників руских в школах народних; 30 зр. для „Бурси сьв. Онуфрия“ в Ярославі.

— **Против хрущів маєвих** розіслало ц. к. Намістництво обіжник по старостах, пригадуючи способи нищеня хрущів, котрих сего року дуже богато.

— **Посьвяченє нової церкви** відбуде ся в Татарах, повіта самбірского, дня 16 мая.

— **Огнї.** Дня 10-го с. м. погоріло місточко Стшижів, в повітї ряшівскім; вигоріла половина ринку і північна часть місточка. Жертвою огню упала криша костела і вежа (дзвони стопили ся), арешти судові, каса задаткова. Кілька осіб тяжко попекло ся.

— **Нафта подорожіла** о 2 зр. на 100 кільо при гуртовнім закупнї, а о 2 кр. на літрі при продажи подрібній.

— **Загадочна пригода.** До мешканя зарібницї Мариї Матияшкової під ч. 240 в селї Клепарові, прийшов передвчера в ночи около 10-ої години якийсь незнакомий мужчина і питав о мешканє якоїсь прачки, удаючи пяного. По короткій розмові зажадав, щоби его виведено, бо сам — як казав — не трафить на улицю. Син Матияшкової, 19-лїтний паробок, випровадив незнакомого, але в хвили, коли вийшли на улицю, чужий мужчина несподївано і без всякої причины пхнув его ножем в груди і утїк, не сказавши нї слова. Рана Матияшка досить значна. Жандармерия веде в тій справі слїдство.

— **З Жовківщини** доносять: В Батятичах убито дня 8-го мая о 6-ій годинї рано арендаря з Дернова коло Камінки, вітця 9 дїтий. Убитий мав 14 дїр в голові і ножем порізане лице. Смертно пораненого відвезено до суду в Камінцї, а судові власти в Мостах ужили енерґічних средств, щоби викрити злочинцїв. По части се їм удало ся, бо вислїджено, що убийниками суть місцеві паробки.

— **Від Всч. о. Антона Чайковского**, пароха в Ступници коло Самбора, одержуємо отсе письмо: Покликуючись на мою допись в „Народній Часописи“ уміщену минувшого року в місяци листопадї пригадую інтересованим, що через парцеляцию обшару двірского в Ступници почта і залїзнича стация Кранцберґ, повіта самбірского, можуть наміряючі переселитись купити які схотять обшари поля орного, лук і лїса. Близші відомости подані в тій дописи а найлучше переконати ся о всім наочно, приїздячи до Ступницї. *Ант. Чайковский*, парох.

— **Нічний гість.** Невислїджений доси злодїй дістав ся в ночи з 9 на 10-ого с. м. до пивницї склепу Мушиньского в львівскім ринку, покріпив ся вином, зїв кілька москалїв, потім розбивши двері, добув ся до склепу, з замкненої шуфляди забрав 800 зр. грішми, набрав дечого з віктуалїв на 20 зр. та й пропав по нинїшний день.

— **Самоубийство.** В Ланьцутї відобрав собі житє вистрілом з рушницї дня 8 мая тамошний властитель реальности і начальник огневої сторожи охотничої, Антін Пешко, в 54 роцї житя. Причина самоубийства незвістна.

— **Нова машина до складаня букв.** Хто не знає, кілько то часу йде на складанє черенок руками! І найзручнїйший складач не в силі за годину зложити черенок більше як яких 3000. Тепер звіщає віденьске бюро патентів, що сицилїйский Домінїканин кс. Календоль, видумав нову машину до складаня черенок, на котрій вправний

або.... чи може ви ту байку лиш для мене видумали?

Сквайр дивив ся на него через хвильку і не знав, що робити, але відтак витягнув борзо руку до свого приятеля.

— Нї — промовив він — то я не для вас видумав.... вам скажу чисту правду. Хочу втїкати.... хочу жити, хочу покинути сю ватагу.... ви, Порель, сповните мою послїдну волю.... перейміть спадщину по менї!

— А жінку свою возьмете-ж з собою? — спитав сінквільский адвокат. Сквайр лиш потакнув на то мовчки головою.

— Але Ґеорґіна....

— Нате лист, читайте! — сказав сквайр. — Порель взяв від него лист і борзо его переглянув.

— Заздрість! — відозвав ся він — сліпа заздрість — а відтак обернув папір, щоби подивити ся, до кого лист заадресований і сказав: Та-ж тут слїди крови.... розтерті якоюсь хусткою чи чимсь. Хто-ж то его так червоно запечатав?

— Той, що его нїс — відповів Дейтон понуро. — Що буде, то буде, а я не хочу вже еї і видїти; але щоби не жила в нуждї — то маєте тут отсю пачку і передайте їй від мене все, що там знаходить ся.

— Отже ви таки рішили ся...

— Рішив ся, Порелю.... моя пайка вам припаде, коли сповните мою просьбу і забезпечите людий та по справедливости роздїлите поміж них добичу. Пристаєте на то?

— Цїла пайка? — спитав адвокат здивований. — Чоловіче, чи ви знаєте, якого богатства ми особливо в послїдних часах призбирали?...

— Знаю дуже добре — сказав судия зтиха, відвернувши ся від Пореля — все буде ваше. — Коли хто з наших буде звідувати ся за мною, то скажіть ему, куди і в якій цїли я поїхав сим пароходом. Але поки що успокійте людий онтам на горі, бо чую, як они там викрикують і сварять ся. То нарід непоправний і годї его в руках удержати, хоч би їм смерть та кат станули таки перед очима. Гуд бай, Порель.... іду тепер до дому по жінку — ...Щасть вам Боже.... одно, чого вам найбільше желаю, то: щоби-сте мали вже скоро Тексас і залив поза собою!

Аделя пігнала тимчасом до готелю Унїон, щоби там Мрс. Смартовій віддати сїдло. Але там застала она цїлий дім як би вимерлий; баркіпер сидїв сам один на верандї та гойдав ся на кріслї, панї дому, як казав Сціпіо, пішла до Дейтонів, Мр. Смарт пішов також кудись з Верджінцем, а він сам, Сціпіо, не знав вже — як казав — що з нудьги робити, чи брати ся до звичайної роботи, чи піти й собі за другими.

— Чи Мрс. Смартова вже давно пішла? — спитала Аделя, підчас коли мурин здоймив сїдло і привязував коня до жердки.

— Нї, місус — відповів він — не дуже давно.... Господи.... місус заміняли коня.... Нансї була тут.... та-ж то кінь Мр. Ляйвля.... чужа, місус, каже, дуже заслабла.

— Марийка? — крикнула Аделя перелякана — бідна, бідна дитинко.... прийду зараз до тебе.... ах, Сціпіо, не знаєш ти, чи сквайр Дейтон єсть дома.... мушу з ним конче зараз поговорити.

— Стоїть онтам над рікою, місус — відповів Сціпіо — зараз там на долинї, як лиш зійдете улицею в долину.... застанете его там певно, хиба що він може вже пішов.

— Чуєш, Сціпіо, — сказала Аделя — будь так добрий та побіжи і проси его, щоби він.... або нї, піду таки сама.... правда, Сціпіо ти поведеш мене туди. Нинї так богато чужих лодкарів в містї, я бою ся іти сама.

— Ой то правда — відозвав ся Сціпіо киваючи свою кострубатою головою.... нинї чогось заворушилось в містї.... отся дитина — Сціпіо все, бувало, коли говорив о собі, називав себе дитиною, хоч то якось не конче годило ся з его віком — отся дитина ще не бачила такого в містї, як нинї.... менї лиш дивно, що тут ще нема того доктора від трупів....

— Ну, підеш зі мною, Сціпіо?

— Піду.... міс.... піду.... Сціпіо завсїгди піде — і Африканець насунув собі свій дрантивий капелюх соломяний ще більше на чоло, поправив на собі на лад моряцкий оперізанє, витягнув насамперед праву а відтак ліву ногу і поклонившись перед Аделею, дав їй тим знак, що він вже злагодив ся іти за нею, куди она его поведе.

36.

Розбишаки приперті до крайности. — „Бляк Гак“ гонить за „Ван Буреном“.

Аделя ішла борзо а мурин за нею, і дійшли до улицї званої Фронтстріт як-раз в тій хвили, коли Дейтон розпращав ся з Порелем і спішив до дому. Він був би дуже радо оминув Аделю, але то вже годї було; она побачила его і пустилась до него. Аж ось станула нараз і дивила ся чогось по улици, що вела до ріки — Сціпіо й собі видивив ся та лиш заломив руки з дива, а коли сквайр і собі туди подивив ся, то побачив ще лиш, як над самим берегом упав кінь під якимсь їздцем і кинув ним далеко від себе. Зі всїх боків стали люди збігати ся на

складач потрафить за годину зложити 50.000 букв. Машина складає ся з певного числа уставлених побіч себе клявішів, заосмотрених в поодинокі букви, в більшім або меншім числї, після того, як за часто котра буква приходить і то на подобу пальцатків чи молотків в машинї до писаня. Клявіші так уставлені, що складач може нараз складати цїли слова. В міру того, як пальці відриває ся по черзї від клявішів, а молотки бють в гору — черенки звід споду, поміщені в подовжних рурках подібних до пищавок від органів, зсувають ся по скіснім проводї і укладають ся на каштї в бажанім порядку. Коли молоток летить в гору, струя електрична, кружляча через клявіші, ударяє на маґнес, а сей притягає засувку, призначену до запираня рурки з черенками. Тим чином висуває ся одна буква і укладає ся на кашту вузку як листва. Цїлий стрій машини зовсїм простий. При помочи електрики можна, сполучивши кілька машин в купу, тото само речене зложити нараз кількакратно.

— **Великаньска петиция против горівки.** „Британскі місіонарки білої ленти" через два роки збирали підписи на петицию, котрою взивають правительство Анґлії, аби на цїлім обшарі британского панованя заборонено продавати горівку і опіюм. Петицию підписало півосьма мілїона людий! Але в Анґлії се не першина і правительство британске привикло вже до таких петиций.

— **З Нижного Новгорода,** славного ярмаркового міста, доносять о величезній повени, якої тамошні мешканцї вже давно не памятають. Волга і Кама, котра як раз під Нижним Новгородом впадає до Волги, вилили незвичайно; висота води понад звичайний стан виносить 14 метрів. Ярмарочна площа залита і населене дуже занепокоєне.

Господарство, промисли і торговля.

Управа печериць

(Конець).

Грядки на печерицї можна закладати або на отвертім місци або в теплих скринях, в котрих напр. садить ся мельони та кавуни, або в пивницях.

Коли грядка має бути на отвертім місци, то вибирає ся на то сухе місце і таке, де би вода по дощи борзо спливала. Щоби вода під грядку не підходила, то треба ще зробити докола неї ровець. На вибранім місци укладає ся гній верствою на локоть широкою і потолочуєсь єго добре; на ту верству кладе ся другу, але дрібку вузшу і так само потолочуєсь, на другу кладе ся трету ще вузшу і так дальше, доки аж не завершить ся грядка подібно як стирта і доки серединою не буде так висока, як в споді широка (отже в сїм случаю висока на локоть). Боки єї треба добре убити лопатою та обчесати граблями з гори в долину, щоби стягнути з неї стебла соломи, а наконець укрити соломою зі всїх боків та лишити так на кілька днїв. Коли-б була обава, що сухий воздух здержить ферментацию гною, то треба єго раз і другий полити трохи водою. Коли хочемо переконати ся, о скілько грядка загріла ся, то треба всадити в ню глубоко довгий колик або палицю і лишити єго в нїм на годину. Вийнявши єго відтак бере ся єго рукою, а тогди можна зміркувати, на скілько він теплий. Теплота єсть тогди добра, коли палиця анї не парить, анї не єсть холодна.

Тепер засаджуєсь грядку зародком печериць: ломить ся груду на кусні величини волоского оріха, або трохи більші і засаджуєсь в пороблені в грядці ямки, починаючи на чотири цалї від землї а на десять цалїв одна від другої вздовж цїлої грядки. Таких рядків засадить ся два або три, відповідно до того, як єсть грядка за висока. Зародки мають бути засаджені рівно з поверхнею грядки і добре сполучені з гноєм. Опісля накриває ся грядку знову соломою а по двох або трох днях убиває ся єї знову лопатою. В тиждень по тім треба заглянути, чи зародки приймили ся, а то пізнає ся по тім, коли біла стланка єсть не лиш на земли, але ще й розійшла ся по гною; коли-б стланка до двох недїль не приймила ся, був би то доказ, що зародки були злі а тогди треба постарати ся о нові і засадити вже меж першими. Коли-ж зародки приймуть ся, то грядку треба ще раз добре убити лопатою і при сухім воздусї скропити лїтною водою а відтак вкрити грубою верствою легкої, пухкої, чорної землї додавши до неї мілкого піску або дрібно потовченого тинку з муру. Грядку вкриває ся тогди соломою з околотів так, щоби стебла ішли з гори на долину, аби по них дощ міг добре спливати. Коли-б то робило ся під холодну осінь, то солому треба ще обкинути на 3 до 4 цалї гноєм, приготовленим на тиждень наперед.

В дві недїлї опісля можна вже збирати печерицї. Коли збирає ся їх в теплу пору, коли грядка єсть вкрита лиш соломою, то солому підносить ся лиш по части, вибирає ся печерицї, рівнає ся ямку, скропляє ся трохи лїтною водою і знову вкриває ся. Коли-ж пора єсть холодна, то можна відкрити цїлу грядку і вибирати печерицї а відтак знову вкрити.

Иншим способом робить ся так, що на сухім місци, н. пр. на пісковатім горбі копає ся рів на локоть широкий, а на 5 до 6 цалїв глубокий, накладає ся гноєм, засаджуєсь зародками і обсипуєсь землею в рова. Коли то зробить ся в осени, то грядка може стояти аж до мая; в маю здоймає ся зимову накриву, а накриває ся довгим гноєм. При догіднїй погодї зародять печерицї вже в червню або липню і можна їх збирати що два днї. Так зроблена грядка буде родити й 4 місяцї і довше. Коли грядка перестане з часом родити, то треба єї відновити.

В пивници робить ся грядка так само, як на отвертім воздусї, лиш треба позатикати вікна від пивниці, а грядки не треба вкривати. Заким до такої пивниці війде ся, то треба отворити на якийсь час двері, щоби вийшов нечистий воздух, бо в противнім случаю можна би удушити ся, позаяк в такій пивници витворює ся богато вуглевої кислоти. — В теплих скринях обсаджуєсь зародки печериць з весни боками на цаль або два глубоко в землю. Під осїнь, коли скринї вже порожні, убиває ся лиш землю і підливає ся від часу до часу, а печерицї зародять дуже обильно. В дуже ясні днї треба скринї ослонювати.

Яку вартість мають всїлякі відпадки по містах, можна побачити із слїдуючого: Велике заведенє для вивозу сьмітя з міста в Льондонї, котре має очищувати 13.400 кільометрів улиць, заробило торік лиш за самі окравки паперу 8.880 зр., за старе мотузє 2.700 зр., за корки 840 зр., за побите скло 1.440 зр., за старе зелїзо 960 зр. Приватні предприємства, що вибирають всїлякі відпадки із сьмітя, заробляють далеко більше. Старий папір вивозять найбільше до Нїмеччини, де за него добре платять. Старі корки, коли они цїлі, виварюють і продають за нові а подїравлені відпродують фабрикам лїнолею.

Коври, лежник та накриву на меблях можна чистити тим способом, що розпускає ся жовч з вола і розтирає ся єї щіткою по материї. Коли зробить ся піна на них, то змиває ся єї щіткою умоченою в чистій водї.

Шиби у вікнах захляпані вапном і тинком або олїйною фарбою, можна найлїпше очистити тим способом, що змочує ся їх міцним оцтом, або розпущеною сірковою кислотою.

Сьвіжі яйця можна зараз пізнати по тім, що они пущені на воду ідуть на спід, коли противно зіпсуті, старі держать ся верх води.

— **Оповіщуванє стану погоди.** Ц. к. Дирекция зелїзниць оголошує: Почавши від 1 червня аж до послїдного вересня с. р. будуть оповіщувані в стациях зелїзничих Львів, Стрий, Перемишль, Нове Загірє, Сколє і Лавочне для ужитку подорожних істнуючі і на найблизшу добу сподївані зміни стану воздуха. До тих оповіщувань буде ся долучати мапи метеорольоґічні, даючі огляд на загальний стан погоди в Европі.

помiч; але той чоловік, хоч був таки добре потовк ся, схопив ся чимскорше і став розглядати ся доокола. Видко, що там стрітив якихсь знакомих, бо Дейтон побачив, як він одному з них подав руку, щось з ним поговорив, а той показав єму рукою в ту сторону, де судия стояв.

Дейтон перепудив ся, — в цїлім поведеню їздця було щось зловіщого, бо він навіть не оглянув ся за конем, лиш гнав дальше і дальше, як би поза ним стало ся щось страшного і він втїкав. Він підійшов до него кілька кроків, але аж остовпів, коли єго пізнав. То був Петро — блїдий і замащений кровю — одїж на нїм була подерта і поваляна, капелюх десь загубив а волосє на голові звисало єму як патли на лице — недавно що загоєна близна на лици була червона і підбігла кровю — він ледви що був би єго пізнав.

— Капітане Келї — відозвав ся Петро задиханий, коли добіг і зі страхом оглянув ся, чи ще хтось инший того не чує, як лиш той, до котрого він говорить — втїкайте.... ратуйте ся.... остров вже взяли.

— Чи ти ошалїв? — крикнув судия і аж подав ся кілька кроків взад — чи ти ошалїв, чи упив ся?

— Аби я так лус стгут зараз! — відповів той з близною — як неправду кажу.... иннї досьвіта приїхав там пароход.... всї-ж чорти би єго вхопили, от він там вже й навертає коло онтого клина.... я вашого зкараґнідого таки на смерть заїздив, а они так борзо плили за мною.

— Все-ж пропало? — спитав Дейтон і остовпілими очима глянув на вістника нещастя.

— Все! — відповів той.

— А Ґеорґіна? — спитав капітан.

— Відплила з острова на вашій чайцї, заким ще засвитало!

— Господи всемогучий, Дейтоне.. а тобі що?... Ти блїдий як стїна — крикнула Аделя, що надбігла в сїй хвили — цїле місто, видко зворохобилось.... кажуть, що Мр. Кука і Тома Барнвеля арештовано.... комісар полїції уганяє конем на всї сторони.... улицями іде повно чужих людий, а всї узброєні....

— Іди звідси, Аделе — сказав судия і лиш на силу удавав спокійного — іди.... тут не для тебе місце.... Сціпіо, відведи єї назад домів.... а то-ж що?

— Він наставив ухо в ту сторону як горі рікою, а то нараз аж земля затрясла ся, так задуднїло від кіньских копит — гостинцем гнали в шаленїм бігу їздцї один за другим — пустились улицями головною, оріховою та передною як до вязницї. То була товпа завзятих полїшуків — всї в червоних мисливских сорочках і в мокасїнах, з довгими рушницями через плече та з ножами при боцї. Спали як туча — на пробиваючий мисливский поклик, що ніс ся далеко як поклик до битви, зібрали ся они на вільнім місци перед домами і здавало ся, що тепер зберуть ся коло них і всї жителї Гелени.

Аделя зі страху тулила ся до судиї — то Джемс був проводирем тої товпи і на єго приказ уганяли ся їздцї як вітер то в гору то в долину по місті.

(Дальше буде).

Телеґрами.

Відень 14 мая. Закон о позичцї міста Бродів одержав Найв. санкцию.

Ґрац 14 мая. Арештовано тут 23 еміґрантів з Галичини.

Берлин 14 мая. Парлямент відкинув проєкт закона о податку від тютюну. Зачувати, що міністер Колер має подати ся димісиї і що парлямент буде ще сего тижня закритий.

Токіо 14 мая. Договір хіньско-японьский вже оголошено.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

З друкарнї В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.